Nro 93.

# KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna V. S. 10. N. S. 21. Sierpnia 1799. we Srzode.

*z Petersburga VS. 29 Lipca NS. 9 Sierpnia*

Fridrichshamu kommendant Generał Lieutenant Bekleszow 2 naznaczony ieſt woiennym Gubernatorem w Kijowie. Uwolniony od ſłużby Generał Major Baron Maltic, znowu do niey przyięty, naznacza ſię kommendantem Fridrichshamu, i Szefem regimentu garnizonowego. Uwalniaią ſię od ſłużby: Pskowſki kommendant Pòłkownik Lipińſkoy; garnizonowego Nabokowa regimentu Podpółkownik Kuzikow z rangą Półkownika, umieszczony w kompanii Inwalidow.

Garnizonowego Bolotnikowa regimentu Podpółkownik Tołbuzin otrzymał rangę Półkownika, zoſtał kommendantem w Pſkowie, i Szefem regimentu garnizonowego. JEGO IMPERATORSKA MOSC oświadczyć raczył ukontentowanie ſwoie Majorom Rinkiewiczowi i Zołotnickiemu za dobre formowanie regimentu muſzkietyerow Markłowſkiego. Regimentu Barona Fersena Podpółkownik Dubieńſki zoſtał Półkownikiem. Półkownik Inżenierow w Owidiopolu Ferſter uwalnia ſię od ſłużby.

Wiborgſki Gubernator Ciwilny Tayny Konſiliarz Ridinger uwalnia ſię od obowiązkow, z pensyą, iaką miał dotąd, dożywotnią; mieysce iego zaſtąpi Ryſkiego Guberńſkiego rządu Konſiliarz Zeltuchin, wyniesiony do ſtopnia ſtanu Konſiliarza. Simbirſkim Gubernatorem Ciwilnym będzie Saratowſki Wice Gubernator Aktualny ſtanu Konſiliarz Kromin; mieysce zaś iego obeymuie Saratowſkich ſądow Prezydent Aktualny Stanu Konſiliarz Suszkow. Kurſkim Wice Gubernatorem naznaczony Kurſkich Sądow Prezydent Stanu Konſiliarz Paſkiewicz. Tobolſki Wice Gubernator Kartwelin uwalnia ſię od obowiązkow; urząd iego oddany Kolleſkiemu Konſiliarzowi Olinowi. Wice Prezydent Katolickiego Departamentu Juſtic-Collegii Kolleſki Konſiliarz Łobarzewſki uwalnia ſię od obowiązkow; na mieysce iego naznaczony Kolleſki Konſiliarz Szerpińſki z rangą ſtanu Konsiliarza.

Za naywyższym roſkazem Generał Infanteryi, Generał Prokuror Bekleszow donoſi Szlachcicowi Horodeckiemu, ſkarżącemu ſię na mieſzkaiące w Wilnie żydowki, Leyzerową i Folesę, ktore utaiły u ſiebie znalezioną kieſkę z pieniędzmi; i na Horodniczego Mencha, że nie wysłuchał proźby iego: powinien ſtawić ſię w Sądzie Grodzkim, gdzie ſprawa iego odesłana nie bierze końca, dla tego iż ſam nie pokazał ſię ieszcze u Sądu.

Za Naywyższym roſkazem oſtrzeżeni są wszyscy w powszechności, iż ktokolwiek pokilkakrotnemi proźbami odważy ſię zatrudniać JEGO IMPERATORSKĄ MOSC, oſadzony będzie w więzieniu na mieſiąc.

*z Wiednia 3 Sierpnia z Gazety Wiedeńſkiey.*

Codziennie prawie odbieramy ze Włoch naypomyślnieysze wiadomości; Officyer ktory przywiozł warunki zawartey kapitulacyi z nieprzyiacielſkim garnizonem w Alexandryi, złożył u nóg Cesarza Jmci 6 Francuzkich chorągwi. W Citadelli znaleziono dział rozmaitych 103; ammunicyi bardzo wiele; załoga ſkładała ſię z 2400 ludzi nie licząc poległych podczas kilkodniowego bombardowania, i chorych; wszyscy, jakeśmy dawniey donieśli poszli w niewolę.

Insurgenci Xięſtwa Toſkańſkiego zaieli Antignano i Piombino, gdzie nieprzyiaciel ſtracił 200 ieńcow, dział 8. i ieden ſtatek korsarſki. Volterra, i inne mieysca na granicy kraiu Rzymſkiego leżące, już są wolne od Francuzow; ſtoią iednak małe garnizony w Perugia i Civitavechia; część ich znacznieysza do Ankony przeprowadzona zoſtała. Słowem czas ieſt niedaleki, gdy całe Włochy od nieprzyiacioł oswobodzone, powrócą do ſtanu dawnego.

Generał Klenau pisze z Florencyi, że woyſka Francuzkie z Sarzana do Erizi poszły, zoſtawuiąc w wyżey pomienionym mieyscu 1500 garnizonu. Wysłane za uciekaiącym Macdonaldem lekkie woyſka w Por-

ta 5, w Viareggia 2, w Castelnuovo 3 działa znalazły. W porcie zaś Liworny Baron d' Aspres 2 Genueńskie statki; i 3 korsarzow Francuzkich; nasz kommendant o wszystkim uwiadomił nie mieszkaiąc Admirała Angielskiego.

Armia zkombinowana po wzięciu Alexandryiskiey rozpocznie Citadelli Tortońskiey oblężenie; ponieważ zaś nieprzyiacielskie woyska z gor Genueńskich wpadaią do doliny Bormida dla rabunku, Feld Marszałek Suworow, przesłał roskaz Generałowi Klenau za ustępuiącym nieprzyiacielem iść do Genui; i siły iego rozrywać. Wkrotce więc mamy nadzieię odebrać wiadomość o zupełnym oswobodzeniu Liguryiskiego kraiu.

Trzymaiący w oblężeniu Mantuę General Kray doniosł: iż d. 23 ukończywszy drugą parallelę, i maiąc 12 batteryi zupełnie gotowych, do twierdzy S. Giorgio szturmować zaczoł. Wszystko nay pomyślniey poszło. W nocy z d. 25 na 26 nieprzyiaciel opuścił pomienioną twierdzę, zostawuiąc w niey wiele armat i ammunicyi; osadziliśmy ią natychmiast woyskiem naszym; General zaś kommenderuiący kazał pracować około okopow pod Pradella. Słaby odpor nieprzyiaciela, pewną czyni nadzieię, że Mantua wkrotce powroci pod panowanie swoiego Monarchy.

Kardynał Herzan przedtym Poseł Dworu Wiedeńskiego w Rzymie, po zaszłey tamże rewolucyi mieszkaiący w Stiryi, dziś przybył do naszey stolicy. Nie ma żadney wątpliwości o wkroczeniu do Neapolu woysk Krolewskich pod kommendą Kardynała Ruffo. W Tureczyznie lękaią się wzruszenia spokoyności domowey. Kiose Mustafa iest ieden z naygorliwszych stronni kow Paswana Oglou; dotąd w prawdzie czynił oddzielnie; lecz obydwa buntownicy w naylepszym żyią porozumieniu.

*z Londinu 30 Lipca z Gazety Hamburgskiey.*

Dotąd nie ustaią dogłoski o bitwie na morzu śrzodziemnym stoczoney, i zwycięztwie Angielskiey nad Francuzko Hiszpańską flottą; lecz ponieważ rząd nic ieszcze nie ogłosił, czekać trzeba rapportow dokładnieyszych. Te ktoreśmy iuż odebrali, wątpić nie każą, że Bruix do Brestu powraca; tym czasem czyniemy przygotowania do wyprawy taiemney; utrzymuią, że sam Xiąże d' York obeymie kommendę naywyższą nad woyskiem lądowym.

General Maitland powrocił z Indyi Zachodniey; wkrotce podobno wiedzieć będziemy, czyli iak dawniey głoszono, z Murzynem Toussaint zawarł umowę względem przyszłey neutralności i niepodległości wyspy S. Domingo,. Flotta z Iamaiki i innych wysp cukrowych przybyły, szacowana iest million 700 tysięcy FS.

Admirał Parker kommenderuiący Eskadrą Angielską w tamtych stronach, zabrał lub zniszczył 32 statki Francuzkich korsarzow.

W Jndyi wschodniey nie przyszło ieszcze do woyny z Tippo Saibem; nieuchronna będzie, ieśli ten nie zechce przyiąć następuiących warunkow, ktore mu podał do ugody Lord Mornington: 1. Wrocenie kompanii Angielskiey nakładow łożonych na przygotowania do woyny. 2. Odesłanie za granice Krolestwa Mayssour wszystkich Francuzow. 3. Pozwolenie aby odtąd rezydent Angielski przebywał w Seringapatnam stolicy. 4. Nakoniec miasto portowe Mangalore ma bydź ustąpione Anglikom, aż do zakonczenia woyny w Europie.

Do wyprawy taiemney rząd zabrać kazał iakiekolwiek znaleznono statki w portach naszych; naięcie nigdy nie kosztowało tak wiele, nigdy też W. Britańnia ważnieyszych nie miała zamiarow przeciw nieprzyiacielowi powszechnemu. Zaięto nawet rekwizycyą okręta służące do przewożenia węgli; wszystkim do Irlandyi płynąć kazano zkąd do Anglii zprowadzone będą regimenta regularne i wiele milicyi.

Lord Elgin Poseł nadzwyczayny wiezie do Constantinopola kitkę brillantową, ktorą Krol Jmć ofiaruie Sułtanowi; szacunek iey 5 tysięcy FS. wynosi. Lord Castelreagh zalecił w całey Irlandyi, ażeby obywatele iak nayrychley donosili, iaką szkodę poniosły kaplice katolickie podczas ostatniego w kraiu zamieszania; ponieważ rząd wszystkie naprawić i opatrzyć przyzwoicie postanowił, gdzie zaś potrzeba nowe będą wybudowane,

Krol Jmć ogłosił amnestyą dla wszystkich dezerterow, ktorzy przed końcem Sierpnia do regimentow powrocą. Okręt woienny Harlem przed kilko dniami z morza śrzodziemnego przysłany, między innemi przyniosł wiele sprzętow należących do Oyca S. szacunek ich wynosi 200 tysięcy l. Ministrowie zaciągać kazali 3 regimenta w kraiu Szwaycarskim na żołd W. Britańnii; każdy z nich 2400 żołnierzy liczyć powinien.

Pogłoska o bitwie morskiey ztąd urosła podobno, że Hiszpańskie szalupy nie daleko Algesiras attakowały kupiecką flottę naszą. Cożkolwiek iest to pewna, że Hiszpani w Carthagenie zabrali na okręta diwizyą woyska lądowego. Nasze regimenta do wyprawy taiemney przeznaczone nie wprzod siądą na statki, aż pewną wiadomość mieć będziemy o nieprzyiacielskich zamysłach. Lord S. Vincent wkrotce spodziewany z Gibraltaru kommenderować będzie w kanale ieśli mu zdrowie pozwoli.

300. Okrętow rozmaitey wielkości Admirał Mitchell na wyprawę taiemną poprowadzi, woyska lądowe 30 tysięcy żołnierza wyniosą. Słychać że Xiąże d'Orange Stadhuder skutku zamysłow naszych spokoynie czekać będzie. Między poleglemi pod Akrą Officyerami było wielu, ktorzy pismo pochwalne otrzymali za męstwo pod Lodi okazane. Zmarły Połkownik Phelipeaux Sidneiowi Smith dopomogł wyniść z dwoletniego w Temple więzienia. Powiadaią, że niektore regimenta wyszlemy znowu do Jrlandyi, dla zabiespieczenia kraiu tego; ponieważ słychać, że nieprzyiaciel zabrał na okręta 20 tysięcy żołnierza.

Major Boder przybył niedawno gońcem z Jndyi Wschodniey; rząd nie ogłosił żadnych z tamtąd wiadomosci. To pewna, że Francuzkich Officyerow zabranych w Hyderabad odesłano do Europy. Krol Awy kupcom Angielskim nadał przywiley handlowania w swoim Państwie, z wyłączeniem innych narodow; tym więc sposobem handel Angielski do niezmierney codziennie wzrasta wielkości.

W listach z Ameryki połnocney 17 Czerwca pisanych czytamy, że General La Fayette przez Direktorow Paryskich wysła ny iest do Philadelfii dla podpisania ugody między Francyą i ziednoczonemi stanami Tamże ogłoszono kilka listow znaiomego Murzyna Toussaint, ktore zachęcaiąc postronne nerody do prowadzenia handlu na wyspie S. Domingo, oświadeza nakoniec, iż zamysł onemu przypisany stania się niepodległym, iest potwarzą.

*z Paryża 30 Lipca z Gazety Frankfortskiey.*

D. 26 w radzie Starszych z reprezentantow ieden doniosł, iż skleiony iest spisek na wywrocenie RPtey; wchodzący do niego zmyslaią zabić dwuch Direktorow, trzech złożyć z urzędu, rozwiązać zgromadzenie prawodawcze. zwołać konwencyą, i Terrorizm do narodu przywrocić. Zgromadzenie w Manežu odprawuiące posiedzenia nad tym pracnie. Przyiaciele Robertspierra, Chaumetta, Heberta, i Ronsina zgromadzaią się do stolicy.

Wielki z tąd powstał rozruch w zgromadzeniu prawodawczym; żądano iasnych dowodow na przekonanie o spisku; przyrzekł wszystko Courtois. Tym czasem rzecz codziennie staie się do prawdy podobnieysza, że Jakobini znowu rządzić będą; iuż zniesiona iest przysięga nakazuiąca nienawiść anarchii; klubiści, ktorym z Manežu prawodawce ustępować kazali, zgromadzili się na innym mieyscu, i dawnym obrządkiem chcą prawodawcom i rządcom roskazywać

Przed kilko dniami napisali odezwę do zgromadzenia prawodawczego, w ktorey roskazuią bardziey niż proszą: 1. ażeby ukarano winnych obrażonego narodu. 2. zmnieyszenie aż do pokoiu wielkich pensyi, iakie biorą ze skarbu Direktorowie, Ministrowie, &c. 3 Narzucenie podatku woiennego na samych tylko 200 tysięcy maiętnieyszych obywatelow. 4. Otwarcie fabryk Oręża i innych, gdzie będą gotowane potrzeby obozowe, iak za Robertspiera bywało, 5. oddalenie nakoniec od urzędu podeyrzanych osob.

Y to nie małym będzie dowodem rychło nastąpić maiącego panowania terroristow, że Barrere, prawa niegdy ręka Robertspiera, zasiądzie po chwili w zgromadzeniu prawodawczym. Już skassowany iest wyrok deportacyi iego; przeciwili się niektorzy z reprezentantow, nie chcąc ażeby zasiadał między niemi człowiek tylekroć krwią niewinnie wylaną zbroczony, głos ich słuchany nie był.

Oskarżeni Direktorowie Merlin, Treilhard. Rewbell Lareveillere, wydali usprawiedliwienie postępkow swoich; wyznaią szczerze że złamali prawo; lecz niemnieyszy iest grzech Barrasa, Sieyesa, i tylu innych; pierwszy z Rewbellem i Lareveillere skleił R. 1797 spisek na Direktorow. Barthelemy, Carnota; Generałow Pichegru, Willot, i 70 Reprezentantow; drugi w zgromadzeniu prawodawczym zasiadaiąc, pomienionych mężow nie wysłuchanych, bez sądu i wyroku na deportacyą skazywał Nie cierpieliście, powiadaią, rownie z nami takich ludzi co mieli cnotę, taienta, i sławę, co się nie ubiegali do urzędow podle. Razem z nami przez 18 miesięcy marnowaliście tysiąc sto millionow; skazuiąc na śmierć lub wygnanie, ktokolwiek wiedział o zbrodni naszey. Wspolnie grzesząc, wspolną karę mieć winniśmy; narod Francuzki sprawę naszą rozdzielać nie będzie; a ieśli zemsta iego padnie na głowę naszą, wy cząstkę ciężaru dzwigać musicie.

Nie dawno Echasseriaux podał proiekt, ażeby gwałtem rząd wysłał młodzież do obozu. Obywatele Paryscy, postanowili dociągać się publicznie, ażeby ten i inni co przez lat kilka siedząc w domu, w słowach tylko swoy okazywali patriotyzm, daiąc innym przykład potrzebny, zamiast pisania wymownych wyrokow, nieprzyiaciołom zbliska w oko zayrzeć raczyli. Podobnym sposobem maią bydź wezwani wszyscy w klubach zasiadaiący Jakobini, do obronienia kraiu. Wcześnie iednak zgadnąć można, że tym sposobem nie będą dopełnione woyska Francuzkie.

Od armii Włoskiey nie mamy żadnych rapportow. Czynności woienne nie wprzod rozpoczęte będą, aż się woyska wszystkie połączą i do należytego przyidą porządku. Wprowadzeniem onego zatrudnia się mianowicie Moreau przed wyiazdem do Niemiec. Regimenta z Neapolu przybyłe sam oglądał, i nowym żołnierzem dopełnić kazał: starzy

co pod nim R. 1796 służyli, okazali radość wielką z widzenia wodza swoiego.

Słychać że Macdonald niedawno General en chef, pod Joubertem służyć nie chce; wczym zaiste nie poszedł za przykładem Generała Moreau, ktory chociaż na wielką sławę zarobił w Niemczech, iednak chętnie zostawał pod kommendą Jouberta, Delmasa, i Scherera. Tenże odesłał do Paryża wielu Generałow, ktorym nie ufał, Championnet był iuż w Lyonie. Jak rychło z Joubertem staną na czele armii Włoskiey, nie wiadomo.

*Oyca S.* z Valence do Dijon przeprowadzić kazano, Jenner Poseł Szwaycarski oświadczył, że ponieważ traktatu handlowego rady nasze nie ratifikowały on zekonczył urzędowanie swoie. Woyska Hiszpańskie z Rochefort do Brestu przeszły, gdzie podobno wkrotce flottę naszą i Hiszpańską oglądać będziemy. Merlin i Treilhard, iak słychać uciekli. Rada starszych odrzuciła rezolucyą względem przymuszoney stu millionow pożyczki,

Kommissarz Direktoryatu w Toskanii Reinhard płynąc z Liworny do Toulonu, przez Anglikow zabrany został. Officyer uwiadomiony że to iest osoba ciwilna, konczyć mu żeglugę dozwolił. Wkrotce więc przybędzie do naszey stolicy, i urząd Ministra interessow zagranicznych pełnić zacznie. Woysko Angielskim zwane 12 tysiącami żołnierza pomnożyć kazano; co dało przyczynę wielorakim domysłom; powszechnie iednak rozumiemy, że flotta zkombinowana na Jrlandyą uderzy.

*Pamiątkę* doroczną śmierci Robertspierra obchodzono d. 28 zwykłym obrządkiem. Reprezentanci i Direktorowie jw mowach swoich oświadczyli nie pozwalać na powrot terrorizmu. Generał Massena donosi, że diwizya w kraiu Valais pod kommendą Generała Thureau d. 16 nad Rodanem przez nieprzyiiciol attakowana, odpor dała; w tym zdarzeniu Austryacy stracić mieli 200 ludzi zabitych lub ranionych, ieńcow 150.

*z Madritu 15 Lipca z Gazety Hamburgskiey.*

Część wielka flotty Angielskiey pod kommendą Lorda Keith, według ostatnich rapportow, znayduie się teraz w Port Mahon. D. 7 zkombinowana flotta Hiszpańsko Francuzka płynąc nie daleko Gibraltaru, zchwytała niektore statki nieprzyiacielskie. Nazaiutrz na brzegach słyszano gęste z armat strzelanie; pokazało się wkrotce potym, że flottilla nasza z Algesiras wysłana uderzyła na okręta kupieckie, ktore Anglicy do portow Ottomańskich wyprawili.

*z Cadix d. 12 Lipca z Gazety Hamburgskiey.*

D. 9 zkombinowana flotta przeszedłszy ciaśninę Gibraltarską płynęła w zachodnią stronę. Tegoż dnia widzieliśmy całą przed portem naszym, do ktorego też na d. 11 zawinęła, z 43 okrętow liniowych, 24 fregat i korwet złożona. Francuzki Admirał Bruix kazał zabierać Amerykańskie statki zbroyne, kupieckim płynąć dozwolono bez przeszkody. Gdzie się teraz znayduie nieprzyiacielska flotta, nie mamy pewney wiadomości.

Jak tylko Hiszpańskie i Francuzkie okręta w porcie naszym stanęły, nie mieszkaiąc opatrzyliśmy wszystkie w żywność świeżą. Co gdy się stało, Flotta dziś pod żagle wyszła, zmierzaiąc, iak słychać do Brestu. Ponieważ ma na sobie niemało woyska lądowego, wnoszą niektorzy, że Irlandya wtargnieniem iest zagrożona. Czyli zaraz tam wpadną Bruix, i Massaredo, albo też uwalniać zechcą Batawow okręta w Texel i innych portach długo zamknięte, czas pokaże.

*z Berne 18 Lipca z Gazety Frankfortskiey.*

Nasi Direktorowie roskazali Administratorom rozmaitych miast i Cantonow zpisać iak nayrychley dokładny regestr kontribucyi rekwizycyi i gwałtownych zaborow, iakie, czynili Francuzcy Kommissarze w kraiu Szwaycarskim od czasu wkroczenia Generałow Brune i Schavenbourg, aż podziśdzień; mianowicie zaś odtąd iakeśmy z Francyą podpisali traktat przymierza; chce podobno rząd nasz domagać się u Francuzow, ażeby co niesprawiedliwie wydarli, nam wrocili.

Po wielu mieyscach wycięte iest drzewo wolności; znak pewny nieukontentowania obywatelow; tym czasem armia Francuzka i Austryacka nic nie czynią. Massena i Arcy Xiąże Karol daią spoczynek żołnierzowi, czekaiąc obiecanych posiłkow, dla rozpoczęcia nowey kampanii z większym daleko natężeniem.

*Od Granic Szwabskich 25 Lipca z Gazety Frankfortskiey*

Między armiami woiuiącemi Kraiu Szwaycarskim wkrotce podobno zaydzie wielka bitwa, iuż Massena z okopow swoim zbliżył się ku Austryackim; iuż zaszły mnieysze utarczki między strażami przedniemi. Arcy Xiąże Karol zgromadziwszy całą siłę w iedno mieysce, zamyśla, iak słychać, mieć się odpornie, aż do nadeyścia posiłkow. Joubert obiął kommendę we Włoszech; Moreau na końcu miesiąca spodziewany iest nad Renem, gdzie ma przywodzić 60 tysiącom nowego żołnierza.

№ 93.

# DODATEK DO KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna V. S. 10. N. S. 21. Sierpnia 1799. we Srzodę

*z Liworny 19 Lipca z Gazety Hamburgſkiey.*

Francuzkie woyſka opuściły miaſto nasze; powracamy pod szczęśliwe panowanie Wielkiego Xiążęcia. Rzecz ſię ſtała naſtępuiącym sposobem. Insurgenci z Arezzo na końcu Czerwca wzieli przez Kapitulacyą Siennę. Którędykolwiek przechodził wodz ich Kawaler Curtio Jnghirami, łączyli ſię do niego Toſkańscy mieszkańce. Co widząc garnizon Francuzki, d. 5 Lipca opuścił Florencyą. Miniſter R Ptey Reinhard z niektóremi urzędnikami ſiadł w okręt Amerykańſki, wyszedł z portu, i przez Anglikow bliſko krążących uwięziony zoſtał.

Tym czasem Francuzi w mieście naszym zoſtawieni czynili gotowość do obrony, oświadczaiąc, że nie poddadzą ſię rokoszanom. Tych kommendant przybył do Montenero; dawniey ſłużył na fregatach Wielkiego Xiążęcia. Znacznieysi obywatele Liworny poszli do niego. Czekalismy niecierpliwie dalszych przypadkow. Inghirami attakować nie chciał nieprzyiacioł przed nadciągnieniem poſiłkow Auſtryackich.

Lecz w nocy d. 16 General Dargoubet odebrał roſkaz niespodzianie opuścić Liwornę bez żadney przewłoki. Wezwał przeto Generała Laviilette dawniey u nas kommenderuiącego, Prezydenta Alliat, znacznieyszych nieszczan i Bankierow, z któremi zawarł i podpisał kapitulacyą pod naſtępuiącemi warunkami.

1 Francuzi w szpitalu zoſtaiący opatrzenie mieć będą, i powrót beśpieczny do armii, gdy ozdrowieią. 2. General Lavillette przyimie i do obozu odeszle garnizon Francuzki z Portoferrajo przybydź maiący. 3. Izba handlowa obowiązuie ſię nadgrodzić tym wzpół obywatelom swoim, którzy woyſku Francuzkiemu, ołow, saletrę &c doſtarczali. Na ten koniec General Dargoubet zoſtawuie w Liwornie rozmaite ſprzęty, które własnością były garnizonu iego.

Wkrótce zatym woyſka Francuzkie w głębokim milczeniu wyſtąpiły w pole; gmin wziol natychmieſt kokardę Cesarſką i Toſkańſką. Lavillette obiol kommendę; do Generała insurgentow Jnghirami gońca wyſłał prosząc, ażeby część diwizyi iego przybywała do Liworny. Wywrócono drzewo wolności; ſtronnikom Francuzkim gmin wyrządził obelgi wielorakie; powróciła nakoniec spokoyność, Kommiſsarz Reinhar miniſter intereſsow zagranicznych mianowany w *Paryżu*, iak ſłychać do Portolongone, według innych do *Palermo*, przez Angliłow zaprowadzony zoſtał.

*z Lausanne 20 Lipca z Gazety Hamburgſkiey.*

Ogłoszono u nas urzędową wiadomość, że Auſtryackie woyſka d. 17 rano attakowały pod Brieg Francuzow. Po długiey i zaciętey bitwie, General Turreau nieprzyiacioł odparł, i 88 zagarnoł ieńcow, między któremi znaleziono 4 mieszkańcow kraiu Valais; ci natychmiaſt roſtrzelanemi zoſtali. Tegoż dnia Auſtryacy górę grand S. Bernard attakowali z równym powodzeniem. Ex Dierektor Ochs mieszka spokoynie w Ouchy. Woyſka Francuzkie do Cantonu Leman przybywaiące maią ſtanąć obozem pod Vevey, albo też pod Paierne.

*z Schaffhausen 17 Lipca z Gazety Hamburgſkiey.*

Flottilla *Półkownika* Williams krąży na Conſtancyeńſkim iezierze; w Rheinfelden odkryto spisek, do którego należało 3 tyſiące ludu: ci zamyślali na Auſtryakow uderzyć z tyłu, podczas bitwy spodziewaney z Francuzami. Ieden z wspólnikow rzecz obiawił. Wyſłani żołnierze dowodzcow aresztowali; niektórym iednak udało ſię uciec za granicę.

*Od brzegow Menu 26 lipca z Gazety Hamburgskiey.*

Ceneralowie; Muller, Lefevre, i Baraguey d' Hilliers są w Moguncyi. Część

większa diwizyi Hrabiego de Starray od Renu ma iść ku Menowi na początku Sierpnia; inne woyſka mieysce oney zaſtąpią. Generał Hrabia de Wallis nagle umarł w główney Kwaterze Klotten. Moreau ſwoią mieć będzie w Moguncyi; już w pomienionym mieście ieſt 4 tyſiące Francuzow, 1500 w Caſsel; ogułem zaś od Ehrenbreiſteinu do brzegow rzeki Nidda nie liczemy republikantſkiego żołnierza nad 8 tyſięcy.

*z Semlina 15 Lipca z Gazety Frankfortſkiey.*

Tatar z Conſtantinopola przysłany przyniosł wiadomość, że wielki Sułtan Paswana Oglou zaszczycić raczył doſtoynością trzytulnego Baszy; znamiona oney wkrotce będą nadeſłane. Mamy nadzieię że uwiadomiony o tym Paſswan przeſtanie myślić o nowych rozruchach; owszem na obronę Porty Ottomańſkiey użyie całey, iaką dziś ma ſiły.

*z Strasbourga 25 Lipca z Gazety Frankfortskiey*

Generał Moreau przywraca do ſłużby, i w obozie ſwoim chce mieć wodzow, z ktoremi odprawił kampanią R. 1796. S. Cyr kommenderować będzie prawym ſkrzydłem; S Suzanne lewym; centrum Muller; Szefem Sztabu Baraguey. Hautpoult nawet niedawno przez Generała Jourdan o nieposłuszeńſtwo oſkarżony, ſtawa na czele Kawaleryi. z Berne donoszą, iż regimenta do obozu pod Friburgiem zwołane roſkaz odebrały ciągnąć do kraiu Valais.

*z Hagi 30 Lipca z Gazety Hamburgſkiey.*

Nie uſtaiemy czynić gotowości do obrony kraiu. General woyſk Francuzkich na żołdzie naszym Brune, zoſtał ogłoszony wodzem naywyższym woyſk Batawſkich. Przybyły niedawno Poseł nowy Guyot, z nim i Generałem Daendels odprawił wiele konferencyi. Anglicy nie daleko brzegow naszych krążą, i wiele nam ſtatków zabieraią. Z Marseille donoszą, iż Bey Trypolitańſki Duńczykom woynę wypowiedział.

*z Semlina 16 Lipca z Gazety Frankfortſkiey.*

Mieliśmy nadzieię, że wynieſienie Paſwana Oglou na doſtoyność trzytulnego Baszy, wſtrzyma onego od wszczynania rozruchow nowych. Goniec niedawno przybyły donioſł, że ten buntownik zgromadziwszy woyſka swoie już przyſtąpił do nieprzyiacielſkich krokow. Basza Rudschuck porażony zoſtał. Czekać iednak wypada potwierdzenia tak ważney wiadomości.

Prześwietna Kommiſsya Edukacyi Publiczney zważaiąc wieloletnie prace JP. Auguſtyna D' Abry Porucznika bywszych woyſk Litt; zaszczycić onego raczyła Przywileiem datowanym d 8. V. S. 19 N. S. Mieſiąca Sierpnia Roku 1799. na utrzymywanie dwóch penſyi oddzielnych dla młodzi Płci oboiey; w celu zachęcenia do kontinuacyi usług dla Publiczności pożytecznych, i utwierdzenia ufności, którą Obywatele powierzaiący onemu Dzieci ſwoie mieć mogą.

Podaie ſię do wiadomości, iż Kompania Petersburgſka aręduiąca przedaż Kart po całey Roſsyiſkiey Imperii Kontraktem ſwym dnia 15. Julii Ru idącego 1799 datowanym, takową przedaż Kart, Gubernii Litt: Wileńſkim Kupcom Rehfeldowi i Kauffmanowi powierzyłą. A ponieważ wspomnionym Kontraktem wszyſtkim w ogulności Kupcom i Obywatelom teyże Gubernii zabrania ſię handlować Kartami, bez wyraźnego na to pozwolenia od wyżey oznaczonych Kupcow Wileńſkich przeto Publiczność o tym uwiadomia ſię; z tym, iż Kupce i Obywatele Gubernii Litewſkiey życzący mieć sobie powierzoną przedaż Kart, po Miaſtach lub Powiatach ſwoich, powinni ſię udać sami lub przez Plenipotentow ſwoieh, przed dniem 1. Mca 8bra Ru teraznieyszego, do wspomnionych Kupcow Rehfelda i Kauffmana, dla umówienia ſię o Kondycye, i wzięcia Kart, których Magazyn generalny będzie w Wilnie.